

P6_TA(2009)0021

ANO Cilvēktiesību padomes attīstība un ES loma šajā procesā

Eiropas Parlamenta 2009. gada 14. janvāra rezolūcija par ANO Cilvēktiesību padomes attīstību un ES lomu šajā procesā (2008/2201(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, kas saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komisiju (*UNCHR*) ir pieņemtas kopš 1996. gada, it īpaši 2006. gada 16. marta rezolūciju par sarunām par Cilvēktiesību padomi un ANO Cilvēktiesību komisijas 62. sesiju¹, kā arī 2004. gada 29. janvāra rezolūciju par attiecībām starp Eiropas Savienību un ANO², 2005. gada 9. jūnija rezolūciju par ANO reformu³, 2005. gada 29. septembra rezolūciju par ANO 2005. gada 14.–16. septembra Pasaules Augstākā līmeņa sanāksmes iznākumu⁴, 2008. gada 21. februāra rezolūciju par ANO Cilvēktiesību padomes (*UNHRC*) septīto sesiju⁵ un 2008. gada 8. maija rezolūciju par gada ziņojumu par cilvēktiesībām pasaulē 2007. gadā un ES politiku šajā jomā⁶,
- ņemot vērā steidzamības kārtā pieņemtās rezolūcijas par cilvēktiesībām un demokrātiju,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra 2005. gada 21. marta ziņojumu “Lielākā brīvībā: ceļā uz drošību, attīstību un cilvēktiesībām visiem”, tam sekojošo ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūciju A/RES/60/1 par pasaules valstu vadītāju 2005. gada sanāksmes rezultātiem, kā arī 2006. gada 7. marta ģenerāļsekretāra ziņojumu “Ieguldījums Apvienoto Nāciju Organizācijā, lai to stiprinātu pasaules līmenī”,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūciju A/RES/60/251 par ANO Cilvēktiesību padomes izveidošanu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības vārdā pieņemto ES prezidentvalsts 2006. gada 16. marta deklarāciju par *UNHRC* izveidi,
- ņemot vērā *UNHRC* iepriekšējās kārtējās un ārkārtas sesijas,
- ņemot vērā rezultātus, ko guvušas *UNHRC* darba grupas, kuras nodarbojās ar sūdzību procedūras, vispārējā regulārā pārskata (VRP), turpmākās ekspertu konsultatīvās sistēmas, darba kārtības, gada darba programmas, darba metožu, reglamenta un īpašo procedūru mehānismu pārskatīšanas jautājumiem,
- ņemot vērā rezultātus, kas tika iegūti 2008. gada 21. maijā ANO Ģenerālajā asamblejā notikušajās vēlēšanās, trešo reizi ievēlot dalībvalstis ANO Cilvēktiesību padomē,
- ņemot vērā rezultātus, kas tika iegūti 2008. gada 19. jūnijā notikušajās *UNHRC* prezidentvalsts vēlēšanās;

¹ OV C 291 E, 30.11.2006., 409. lpp.

² OV C 96 E, 21.4.2004., 79. lpp.

³ OV C 124 E, 25.5.2006., 549. lpp.

⁴ OV C 227 E, 21.9.2006., 582. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0065.

⁶ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0193.

- – ņemot vērā VRP pirmo sesiju, kas notika no 2008. gada 7. aprīļa līdz 18. aprīlim, otro sesiju, kas notika no 2008. gada 5. maija līdz 16. maijam, un trešo sesiju, kas notika no 2008. gada 1. līdz 15. decembrim,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A6-0498/2008),
- A. tā kā cilvēktiesību universāluma ievērošanas, veicināšanas un aizsardzības princips ir 'Kopienas tiesību *acquis* neatņemama daļa un viens no ES pamatprincipiem;
 - B. tā kā ES ārējās attiecības veido, pamatojoties uz cilvēktiesību un demokrātijas ievērošanas principu, un tā kā ārpolitika pamatojas uz spēcīgu un nepārprotamu atbalstu efektīvai daudzpusējai sadarbībai, kā noteikts ANO Statūtos;
 - C. tā kā ANO un *UNHRC* ir viena no vispiemērotākajām organizācijām, kas var visaptveroši risināt cilvēktiesību ievērošanas problēmas un humanitāros uzdevumus;
 - D. tā kā lēmumu par *UNHRC* izveidi kopumā tiek vērtēts atzinīgi, uzskatot to par iniciatīvu, ar kuru, izveidojot pastāvīgu iestādi, labos *UNCHR* darbā pieļautās nepilnības un palielinās cilvēktiesību jautājuma nozīmi starpvaldību sarunās;
 - E. tā kā *UNHRC* ir noteikusi vērienīgu programmu, kuru tā īsteno pirmajos trīs darbības gados un kurā ir paredzēts pārskatīt tās izmantotās procedūras un darba metodes, it īpaši to, kā tiek pilnveidots un īstenots VRP, saistībā ar ko jau ir notikušas trīs sesijas, kurās veica pārskatu par 48 valstīm, no kurām astoņas ir ES dalībvalstis, kā arī pārskatīt īpašo procedūru mehānismus;
 - F. tā kā ES stingri atbalsta un aizstāv *UNHRC* izveidi un tā kā ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās aktīvi un pamanāmi rīkoties, lai izveidotu efektīvu iestādi, kas risinās aktuālas cilvēktiesību problēmas, un sniegtu tai atbalstu;
 - G. tā kā ES ir stingri atbalstījusi pastiprināta vairākuma un dalības kritēriju noteikšanu attiecībā uz ievēlēšanu *UNHRC* (taču šie priekšlikumi nav saglabāti), kā arī procedūru izveidi, lai pārraudzītu ANO dalībvalstu vēlēšanu solījumu faktisko izpildi;
 - H. tā kā, kaut arī ES spēja pieņemt vienotu pieeju aizvien ir ierobežota, jo īpaši tādēļ, ka valstu intereses ir atšķiras un Apvienoto Nāciju Organizācijā dalībvalstis pastāvīgi vēlas rīkoties neatkarīgi, tomēr ir konstatēts, ka to rīcība *UNHRC* ir saskaņotāka nekā *UNCHR*;
 - I. tā kā ES dalībvalstis *UNHRC* ir skaitliskā mazākumā un tas gan būtiski apgrūtina ES iespējas ietekmēt *UNHRC* darba kārtību, gan rada lielas grūtības integrēt ES pozīcijas *UNHRC* darbā;
 - J. tā kā diemžēl Amerikas Savienotās Valstis nepiedalās *UNHRC* un tāpēc ES kā demokrātisko valstu vadošajam spēkam cilvēktiesību jautājumos ir jāpastiprina sava nozīme;
 - K. tā kā Parlaments rūpīgi seko līdzi norisēm *UNHRC*, regulāri nosūtot delegācijas uz *UNHRC* sesijām un aicinot īpašos referentus un neatkarīgos ekspertus piedalīties darbā par cilvēktiesību jautājumiem;
 - L. tā kā *UNHRC* darba kārtība un mehānismi ir jāpārskata 2011 gadā, kā tas paredzēts iepriekš

minētajā Ģenerālās asamblejas Rezolūcijā A/RES/60/251,

UNHRC pirmo trīs darbības gadu vispārējs novērtējums

1. atzinīgi vērtē līdz šim paveikto UNHRC darbu un atzīmē, ka UNHRC ir iespējas kļūt par vērtīgu sistēmu Eiropas Savienības daudzpusējo centienu īstenošanā cilvēktiesību jomā; tomēr pauž nožēlu, ka pirmajos trīs darbības gados jaunā struktūra nav spējusi panākt būtiskākus ANO darba uzlabojumus cilvēktiesību jomā;
2. atzinīgi vērtē to, ka *UNHRC* ir pieņēmusi svarīgus dokumentus, ar kuriem nosaka cilvēktiesību standartus, tostarp Konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu un ANO deklarāciju par pamatiedzīvotāju tiesībām, kā arī Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām fakultatīvo protokolu; atzīmē, ka pēdējais no minētajiem dokumentiem ir lēmums ar vēsturisku nozīmi, jo tajā ir noteikta fizisku personu sūdzību izskatīšanas kārtība, tādējādi veidojot mehānismu, kā starptautiskā līmenī izskatīt sūdzības, ko iesniedz personas, kuru ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības ir tikušas pārkāptas; aicina visas valstis bez kavēšanās ratificēt Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām fakultatīvo protokolu;
3. pauž nožēlu par *UNHRC* nespēju rīkoties gadījumos, kad steidzami jārisina sarežģījumi pasaulē cilvēktiesību jomā, un daļēji tas ir tādēļ, ka palielinās vairāku *UNHRC* valstu nevēlēšanās iesaistīties risinājuma meklēšanā un tās iebilst gan pret valstu situāciju izskatīšanu, tostarp pret rezolūciju pieņemšanu attiecībā uz šīm valstīm, gan arī pret īpašajām sesijām un īpašo procedūru mandātu piešķiršanu valstīm, savu nostāju pamatojot ar to, ka iejaukšanās, iespējams, politizēs *UNHRC*; atkārtoti pauž viedokli, ka *UNHRC* spējām efektīvi risināt valstu sarežģījumus ir būtiska nozīme tās autoritātei un uzticamībai;
4. atzinīgi vērtē to, ka kārtība, kādā valstis tiek ievēlētas *UNHRC*, ļauj izslēgt no *UNHRC* lielākos cilvēktiesību pārkāpējus, piemēram, Irānu un Baltkrieviju; tomēr pauž nožēlu, ka ne visas valstu ģeogrāfiskās grupas ir noteikušas īstu vēlēšanu kārtību, kādā notiek pievienošanās *UNHRC*; pauž nožēlu, ka brīvprātīgo saistību sistēma ir devusi ļoti neviendabīgus un nepietiekamus rezultātus, ļaujot valdībām izvairīties no starptautisko cilvēktiesību saistību pildīšanas; šajā sakarā pauž nopietnas bažas par to, ka dažas dalībvalstis taktiskos nolūkos izmanto tā sauktās saistības, un tādēļ atkārtoti apstiprina, ka cieša sadarbība ar īpašajām procedūrām joprojām ir nozīmīgākais kritērijs, lai pievienotos *UNHRC*;
5. pauž nožēlu par arvien lielāko *UNHRC* dalīšanos reģionālajos blokos; uzskata, ka ikvienā šādā blokā valdošā mentalitāte ierobežo *UNHRC* spējas efektīvi, taisnīgi un objektīvi risināt jautājumus, kas saistīti ar cilvēktiesību pārkāpumiem visā pasaulē, un ka tas varētu būt patiesais *UNHRC* neobjektivitātes, selektivitātes un neefektivitātes cēlonis;
6. atzīst, ka vairākas delegācijas Ženēvā nav pietiekami aprīkotas, lai pienācīgi turpinātu sarunas par cilvēktiesībām, un tāpēc tās paļaujas uz grupu līderiem, kas formulēs to nostāju; tomēr atzīmē, ka šī tendence, it īpaši Āzijas un Āfrikas valstu grupās, ir tikusi pietiekami līdzsvarota attiecībā uz dažiem tādiem būtiskiem jautājumiem kā rīcības kodekss attiecībā uz īpašajām procedūrām un situācija Dārfūrā; vienlaikus uzsver, ka nostājas, ko ES ir pieņēmusi kopā ar pievienošanās valstīm, lielā mērā ir ietekmējušas valstu blokos valdošo mentalitāti; prasa, lai Komisija iesniedz gada ziņojumus par to, kā ANO notiek balsošana par cilvēktiesību jautājumiem, analizējot, kā šo balsošanas praksi ietekmē ES, tās

dalībvalstu vai citu valstu bloku politika;

7. atzīst, ka *UNHRC* plašais dalībnieku loks un daudzo novērotāju līdzdalība nodrošina praktiski visu valstu iesaistīšanos *UNHRC* debatēs; ņemot vērā 2011. gadā gaidāmo pārskatīšanu, uzskata, ka, no vienas puses, ir jāapsver iespēja ļaut visām pasaules valstīm piedalīties *UNHRC* darbā, tomēr atzīst, ka no otras puses, lielākas priekšrocības varētu būt skaitliski mazākam valstu sastāvam;
8. atzīst pašreizējās diskusijas par *UNHRC* un Ģenerālās asamblejas Trešās komitejas attiecībām; šajā sakarā atgādina, ka Trešās komitejas uzdevums šajā struktūrā, kurā ir pārstāvētas visas ANO dalībvalstis, ir turpināt risināt svarīgākos *UNHRC* jautājumus; uzskata, ka šī struktūra var arī novērst *UNHRC* trūkumus līdzīgi, kā Ģenerālā asambleja rīkojas attiecībā uz lēmumiem, ko pieņem Drošības padome, kas ir svarīgs *UNHRC* un Trešo komiteju papildinošs elements; aicina ES atkārtoti apliecināt apņemšanos atbalstīt *UNHRC* un uzlabot tās efektivitāti, lai tā kļūtu par unikālu struktūru, kas specializējas vispārējo cilvēktiesību jautājumos, un par īpašu ANO sistēmas forumu, kurā risina jautājumus par cilvēktiesību aizsardzību;
9. pauž dziļas bažas par to, ka cilvēktiesību universāluma principa nozīme arvien vairāk ir apdraudēta, ko it īpaši atspoguļo dažu valstu mēģinājumi noteikt ierobežojumus tādām pasaulē atzītām cilvēktiesībām kā vārda brīvība vai interpretēt cilvēktiesības atkarībā no valsts kultūras, ideoloģijas vai tradīcijām; aicina ES būt modrai attiecībā uz šiem mēģinājumiem un nepieņemtīgi aizstāvēt cilvēktiesību universāluma, nedalāmības un savstarpējās atkarības principus;

Īpašo procedūru mehānismi

10. uzskata, ka ANO cilvēktiesību mehānisma galvenie pamatelementi ir īpašās procedūras, un uzsver, ka uzticamība *UNHRC* darbībai cilvēktiesību aizsardzības jomā un šīs darbības efektivitāte ir atkarīga no sadarbības attiecībā uz īpašo procedūru mehānismiem un to pilnīgas īstenošanas, kā arī no reformu pieņemšanas tādā veidā, kas stiprina *UNHRC* spēju novērst cilvēktiesību pārkāpumus;
11. uzskata, ka īpašo procedūru mehānismi, kurus var piemērot attiecībā uz stāvokli valstī, ir būtisks līdzeklis, ar kuru šajā konkrētajā valstī var uzlabot cilvēktiesību ievērošanu; uzskata, ka saskaņā ar VRP veikto valstu pārskatu veids un biežums nevar aizstāt valstu pilnvarojumus; tāpēc iebilst pret dažu valstu mēģinājumiem izmantot argumentu par īpašo procedūru mehānismu "racionalizāciju", lai atceltu šo pilnvarojumu; šajā sakarā pauž nožēlu par Baltkrievijas Republikas, Kongo Demokrātiskās Republikas un Kubas pilnvarojuma pārtraukšanu un par ekspertu grupas Dārfūras jautājumā atcelšanu;
12. atzīmē tādu nosacījumu ieviešanu, ar kuriem atceļ Burundi valsts pilnvarojumu; atzīst, ka ir svarīgi noteikt izstāšanās stratēģiju attiecībā uz ikvienas šādas valsts procedūrām;
13. nosoda dažu *UNHRC* dalībvalstu centienus ierobežot īpašo procedūru mehānismu neatkarību un iedarbību; šajā sakarā atzīmē, ka 2007. gada 18. jūnijā tika pieņemts īpašo procedūru pilnvaroto pušu rīcības kodekss; aicina *UNHRC* šo rīcības kodeksu īstenot, ņemot vērā iepriekš minēto Rezolūciju A/RES/60/251 un ievērojot īpašo procedūru neatkarību;
14. prasa uzlabot piemērotu pilnvarnieku izraudzīšanos un iecelšanu īpašajām procedūrām, it

īpaši cenšoties rast veidus un līdzekļus, kā uzlabot ANO Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos biroja (*OHCHR*) izveidoto pašreizējo kandidātu sarakstu un pastiprināt pilnvarnieku neatkarību, ņemot vērā kandidātu pieredzi un zināšanas un raugoties, lai būtu ģeogrāfiskā pārstāvība un dzimumu līdzsvars;

15. uzsver, ka ir labāk jāpārtrauc īpašo procedūru atzinumu un ieteikumu īstenošana, paredzot arī izveidot mehānismus ziņošanai par ieteikumu īstenošanu;
16. uzskata, ka VRP ir instruments, kas papildina īpašās procedūras un sniedz iespēju, kā šo procedūru ziņojumus izmantot efektīvāk un nodrošināt ciešāku sadarbību un darba pārraudzību;
17. prasa nepārtraukti atbalstīt īpašo procedūru mehānismus finanšu un cilvēkresursu ziņā;

Vispārējais regulārais pārskats

18. atzīst VRP mehānisma iespējamo vērtību cilvēktiesību ievērošanas saistību un prakses pārraudzības uzlabošanā visā pasaulē, pret visām ANO dalībvalstīm izturoties vienādi un veicot tajās pārbaudes, kā arī sniedzot jaunas iespējas nevalstiskajām organizācijām (NVO) iesaistīties dialogā ar konkrētām valstīm;
19. atzinīgi vērtē to, ka VRP ir pamudinājis daudzas ANO dalībvalstis apņemties īstenot starptautiskās saistības, ievērot ar ANO līgumu saistīto struktūru secinājumus un ieteikumus un īpašās procedūras, iesniegt pārskata ziņojumus ar ANO līgumu saistītajām struktūrām, atbildēt uz neizpildītajiem pieprasījumiem par īpašo procedūru mandāta turētāju uzaicināšanu, ratificēt būtiskākos līgumus un pieņemt valstu tiesību aktus, ar kuriem nodrošina atbilstību saistībām, kas izriet no līgumiem, kurus šīs valstis ir parakstījušas;
20. pauž nožēlu, ka pirmās trīs sesijas ir likušas diezgan lielā mērā vilties attiecībā uz “objektīvu, pārskatāmu, neselektīvu, konstruktīvu, nekonfrontējošu un nepolitizētu” procesu;
21. uzskata, ka šo mērķi var sasniegt tikai tad, ja pārskats ietver neatkarīgu ekspertīzi visos pārskatīšanas posmos un efektīvu paveiktā darba kontroles mehānismu, kam galvenais ir rezultāti;
22. pauž nožēlu, ka VRP procesa laikā uzmanība netika pievērsta ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, kā arī mazākumtautību tiesībām, un prasa veltīt lielāku uzmanību šīm tiesībām nākamajās sesijās atbilstoši cilvēktiesību universāluma, nedalāmības un savstarpējās atkarības principiem;
23. nosoda, ka tā vietā, lai kritiski novērtētu apstākļus cilvēktiesību jomā un to aizsardzību, tiek veidotas politiskas alianses, lai pasargātu dažas valstis no pārbaužu veikšanas, tādējādi negatīvi ietekmējot galveno VRP mērķi; atzīmē, ka šāda prakse sasniedza bīstami augstu līmeni Tunisijas pārskata gadījumā un pārskatā tika ietverti paziņojumi, kuri būtiski atšķīrās no neatkarīgo ekspertu secinājumiem; tomēr atzīmē, ka šajā konkrētajā pārskatā šī tendence neatspoguļojas;
24. atzinīgi vērtē ES lēmumu neveikt kopīgu intervenci valstu pārskatos, bet nodrošināt intervenču papildināmību, lai varētu aptvert plašu problēmu spektru; šajā sakarā uzsver ES

¹ UNHRC 2007. gada 18. jūnija Rezolūcija Nr. 5/1.

mēģinājumus novērst ES dalībvalstu “bloku mentalitātes” veidošanos *UNHRC*, uzdodot jautājumus vienai par otras situāciju cilvēktiesību jomā; atzinīgi vērtē ES dalībvalstu līdzdalības līmeni pārskatu veikšanā, arī to pārskatu, kuri saistīti ar citām ES dalībvalstīm; mudina ES arī turpmāk pamatoties uz pašreizējo daļējas koordinācijas modeli un nodrošināt, lai ES dalībvalstis ar pienācīgu rūpību pārskata visas valstis un iedziļinās visos jautājumos un lai netiktu pieļauta atkārtošāns;

25. pauž bažas, ka vairākos gadījumos VRP galīgajā ziņojumā un interaktīvajā dialogā pārskata laikā netika atspoguļota kopsavilkuma dokumentos ietvertā informācija vai pat bija pretrunā neatkarīgo ekspertu secinājumiem, tādējādi mazinot pārskata piemērotību, un ka darba grupas ziņojumos norādītie ieteikumi ir pārāk nenoteikti, un tiem nav pamatojuma, lai tos varētu īstenot; aicina VRP darba grupas locekļus nākamajos pārskatos sniegt izvērtējamus, konkrētus, reālus un upuriem noderīgus ieteikumus, pamatojoties uz neatkarīgu uzraudzības mehānismu vai NVO sniegto informāciju;
26. pauž nožēlu, ka VRP ieteikumi nav saistoši, jo dalībvalstīm ir tiesības izvēlēties, kurus VRP ieteikumus tās pieņems; atzīmē, ka dažos gadījumos, piemēram, Šrilankā, pieņemto ieteikumu procentuālais skaits ir ļoti neliels; tomēr uzskata, ka, iespējams, ne visi ieteikumi ir piemērojami un atbilst starptautisko cilvēktiesību ievērošanas saistībām; tādēļ uzskata, ka tas liecina par to, ka dažos gadījumos VRP, iespējams, nav piemērotākais instruments, un uzsver neatkarīgu uzraudzības mehānismu un NVO secinājumu nozīmi VRP procesā, vienlaikus saglabājot *UNCHR* valstu mandātus;
27. nosoda dažu *UNHRC* dalībvalstu mēģinājumus cenzēt nevalstisko organizāciju ieguldījumu; pauž nožēlu par ierobežoto ietekmi, kāda nevalstisko organizāciju līdzdalībai ir uz galīgo lēmumu, jo tām netiek dots pietiekams laiks, lai apspriestu VRP ziņojumu, un to atļautā iejaukšanās pakāpe ir ierobežota, proti, tās var izteikt vispārīgas piezīmes, bet nedrīkst vēlreiz apspriest jautājumus, kuri jau ir risināti darba grupās;
28. pauž nožēlu, ka valstīs nav notikusi plaša apspriešanās, iesaistot tajā NVO, par ANO dalībvalstu ziņojumiem; visbeidzot, mudina visas tās valstis, par kurām sagatavo pārskatus, iesaistīties neatkarīgā diskusijā par situāciju, kāda šajās valstīs ir cilvēktiesību jomā, un panākt, lai šī diskusija notiktu pārredzami, iesaistot visus valdības un pilsoniskās sabiedrības sektorus un neaizmirstot, ka pārskata galvenais mērķis ir cilvēktiesību ievērošanas uzlabošana šajā konkrētajā valstī;
29. aicina pēc pārskata visās valstīs veikt plašu apspriešanos, pamatojoties uz ieteikumiem; aicina ES turpināt pētīt, kā šos ieteikumus varētu izmantot tehniskās palīdzības programmu izstrādē;
30. aicina *UNHRC* stiprināt tos centienus, kuru mērķis ir palielināt ANO dalībvalstu atbildību cilvēktiesību jomā, palielinot VRP efektivitāti, it īpaši nodrošinot stingrākas procedūras, lai novērstu apzinātu šķēršļu likšanu vai novirzīšanas taktiku, kas apdraud ANO, *UNHRC* un VRP mērķu sasniegšanu;

Pārredzamība un pilsoniskās sabiedrības līdzdalība UNHRC darbā

31. atgādina, ka ir svarīgi, lai pilsoniskā sabiedrība piedalītos *UNHRC* darbā, un mudina ES dalībvalstis ieviest efektīvus paņēmienus un līdzekļus, ar kuriem varētu nodrošināt pilsoniskās sabiedrības līdzdalību *UNHRC* darbā un ļaut izmantot prerogatīvas, ko tai piešķir konsultatīvais statuss, lai sniegtu rakstiskus un mutiskus paziņojumus;

32. atzinīgi vērtē to, ka ir saglabāta prakse par to nevalstisko organizāciju līdzdalību, kuras darbojas cilvēktiesību aizsardzības jomā, un cer, ka nākotnē šī līdzdalība uzlabosies un pastiprināsies; atkārtoti prasa reformēt ANO NVO komiteju, lai nodrošinātu neatkarīgo NVO aktīvu līdzdalību, un norāda, ka neatkarīgiem ekspertiem ir jāsniedz ieteikumi par akreditāciju, pamatojoties uz NVO darbu un ieguldījumu;
33. atzīmē īpašās grūtības, ko nevalstiskajām organizācijām, kuras neatrodas Ženēvā, rada apstākļi, ka *UNHRC* ir pastāvīga struktūra; tādēļ atzinīgi vērtē to aģentūru ieguldījumu, kuras nevalstisko organizāciju vārdā sadarbojas ar *OHCHR* un ANO biroju Ženēvā, lai sniegtu nevalstiskajām organizācijām informāciju par pasākumiem un sekmētu to līdzdalību *UNHRC* darbā;
34. aicina līdzekļu devējus risināt jautājumu par cilvēktiesību aizsardzības organizācijām, it īpaši tām organizācijām, kuras neatrodas Ženēvā, nepieciešamo apmācību un finansējumu, nodrošinot šo organizāciju nepārtrauktu un efektīvu līdzdalību *UNHRC* darbā; aicina Komisiju turpināt atbalstīt pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas, kas paredzētas, lai rūpīgi pārbaudītu valstu valdību politikas saistībā ar ANO cilvēktiesību jautājumiem;
35. pauž nožēlu par sabiedrības neieinteresētību un zināšanu trūkumu par *UNHRC*; tādēļ atzinīgi vērtē ANO Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos biroja iniciatīvas, kuru mērķis ir palielināt pārredzamību, proti, izdot "Neformālo sanāksmju biļetenu"; atzinīgi vērtē *UNHRC* sesiju straumēšanu tīmeklī, tādējādi palielinot sabiedrības informētību par tās darbu;

ANO Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos birojs

36. atkārtoti apstiprina viedokli, ka ANO sistēmā *OHCHR* ir galvenā iestāde, jo tai ir ārkārtīgi liela nozīme cilvēktiesību aizsardzībā un atbalstīšanā, integrējot tās visā ANO sistēmā un visās attiecīgajās organizācijās, galvenokārt, saistībā ar darbībām, kuru nolūks ir miera atjaunošana vai nostiprināšana, attīstība un humānā palīdzība;
37. atkārtoti apliecina atbalstu *OHCHR* un paļāvību šīs iestādes kompetences integritātei, kā arī tās neatkarībai un objektivitātei;
38. mudina *OHCHR* cenzies pastiprināt savu klātbūtni konkrētā valstī, veidojot reģionālos birojus; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka *OHCHR* un Kirgizstānas Republikas iestādes ir parakstījušas saprašanās memorandu par *OHCHR* reģionālā biroja izveidi Biškekā; atkārtoti pauž atzinību par nozīmīgo darbu, ko *OHCHR* veicis, atbalstot ar ANO līgumu saistītās struktūras un īpašās procedūras;
39. atzinīgi vērtē *OHCHR* vadītājas *Louise Arbour* darbu, tostarp izpildītās saistības un godīgumu, un ir pārliecināts, ka viņas amata pienākumu pārņēmeja *Navanethem Pillay* ar tādu pašu aizrautību iesaistīsies darbā un pieņems šā amata izaicinājumus;
40. atzinīgi vērtē brīvprātīgo palīdzību, ko saskaņā ar Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu Eiropas Komisija ilgu gadus ir sniegusi *OHCHR*, tostarp 2008. gadā — 4 miljonus EUR; aicina ES dalībvalstis turpināt atbalstīt *OHCHR*, it īpaši Ģenerālās asamblejas Piektajā (administratīvo un budžeta jautājumu) komitejā, lai nodrošinātu, ka netiek mazināta *OHCHR* neatkarība un ka tam tiek piešķirti visi finanšu resursi, kas vajadzīgi, lai tas varētu īstenot pilnvaras;

ES nozīme UNHRC

41. atzinīgi vērtē ES aktīvo līdzdalību pirmajos trīs UNHRC darbības gados, proti, atbalstot vai līdzatbalstot rezolūcijas, izdodot paziņojumus, iesaistoties interaktīvos dialogos un debatēs un ar panākumiem pieprasot rīkot ārkārtas sesijas par situāciju, kas cilvēktiesību jomā izveidojās Dārfūrā 2006. gada decembrī, Birmā/Mjanmā 2007. gada oktobrī un Kongo Demokrātiskās Republikas austrumu daļā 2008. gada novembrī; atzīst saistības, ko ES ir apņēmusies, lai UNHRC risinātu jautājumu par stāvokli valstīs;
42. atzinīgi vērtē to, ka UNHRC pirmajās deviņās kārtējās sesijās un pirmajās astoņās ārkārtas sesijās ir apstiprinājusi visas ES ierosinātās vai līdzatbalstītās rezolūcijas; tomēr atzīmē, ka netika balsots par daudziem pretrunīgiem jautājumiem un tādiem jautājumiem, par kuriem nebija vienprātības;
43. atzīmē, ka ES dalībvalstis, kas piedalās *UNHRC* darbā, ir sadalījušās divās reģionālās grupās, proti, Rietumeiropas valstu grupā un Austrumeiropas valstu grupā; atzīmē, ka ES ir pret sistēmu, saskaņā ar kuru katrs reģions izvirza tikai tik daudz kandidātu cik ir vietu ("tīros sarakstu" sistēma), kā rezultātā ES dalībvalstīs notiek savstarpēja konkurence par ievēlšanu *UNHRC*;
44. mudina ES arī turpmāk stingri pieprasīt kritēriju noteikšanu dalībai *UNHRC* vēlēšanās, tostarp pastāvīgu uzaicinājumu izsniegšanu dalībai īpašo procedūru pilnvarniekiem, kā arī ANO dalībvalstu vēlēšanu solījumu faktiskās izpildes pārraudzību; atkārtoti prasītu, lai šo noteikumu piemēro, lemjot par to, vai ES ir jāatbalsta kandidātvalstis; pauž nožēlu, ka ES šo prasību vēl nav atbalstījusi;
45. atzīmē, ka ES dalībvalstis *UNHRC* ir skaitliskā mazākumā un tas noteikti rada grūtības tad, ja tās vēlas tikt uzklausītas; atzinīgi vērtē Slovēnijas prezidentūras laikā ierosināto praksi par informācijas sniegšanu citām *UNHRC* dalībvalstīm un pienākumu sadali starp ES dalībvalstīm; aicina ES dalībvalstis pilnveidot un stiprināt šo praksi;
46. atzinīgi vērtē to, ka papildus ES prezidentūras pienākumiem ES dalībvalstis arvien vairāk iesaistās debatēs; prasa iesaistīties debatēs vēl vairāk un aicina ES dalībvalstis nostiprināt ES nostāju, "daudzbalsīgi paužot vienotu nostāju"; mudina ES dalībvalstis turpināt izstrādāt starpreģionu iniciatīvas, kas būtu atbilstīgs veids, kā neitralizēt valstu bloku politiku; aicina ES un Islāma konferences organizācijas valstis aktīvāk censties uzlabot savstarpējo sapratni un sadarbību;
47. atbalsta ES viedokli, ka Cilvēktiesību padomē ir jāpanāk saskaņota un kopēja nostāja; tomēr pauž nožēlu, ka, cenšoties panākt ES dalībvalstu kopēju politiku *UNHRC*, ES dalībvalstis bieži vien *UNHRC* forumā rīkojas kā mazākais kopsaucējs, tādējādi ierobežojot ES diplomātisko iespēju dinamiku attiecībā uz citām reģionālajām grupām; mudina ES Kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augsto pārstāvi *Javier Solana* piešķirt pilnvaras viņa personiskajam pārstāvim demokrātijas un cilvēktiesību jautājumos, nepieciešamības gadījumā nosūtot viņa personiskos sūtņus, vadīt plašas apspriedes Āfrikā, Āzijā un Latīņamerikā par jautājumiem, kurus izskata *UNHRC*, lai ANO līmeņa kopējās iniciatīvās iesaistītu valstis no citiem blokiem;
48. pauž nožēlu, ka, pietrūkstot laikam un centieniem, kas vajadzīgi, lai panāktu kopēju nostāju, ES nav spējusi efektīvi ietekmēt plašāko ANO sistēmu; aicina ES būt elastīgākai maznozīmīgu jautājumu risināšanā, lai tā spētu rīkoties ātrāk un efektīvāk sarunu laikā par būtiskiem jautājumiem, vienlaikus joprojām cenšoties panākt kopēju nostāju;

49. pauž nožēlu par ES izvēlēto pārāk lielās aizsardzības taktiku, ko tā īsteno *UNHRC*, un it īpaši par tās negribīgumu iesniegt rezolūciju priekšlikumus par situāciju valstīs, jo parasti tām aktīvi pretojas atsevišķas valstis, kā arī par tās apzināto konsensa izvēli un tendenci neizteikties tā, ka tiktu radīta pretestība, kā rezultātā savukārt tiek pieņemti kompromisi, kuros nav atspoguļotas ES vēlmes; kā piemēru var minēt 2007. gada 27. martā pieņemto rezolūciju par cilvēktiesību situāciju Sudānā¹ un 2007. gada 13. decembrī pieņemto rezolūciju par ekspertu grupu cilvēktiesību jautājuma Dārfūrā², kā rezultātā ekspertu grupu atcēla, neraugoties uz to, ka sākotnēji ES centās panākt tās saglabāšanu;
50. aicina ES un tās dalībvalstis labāk izmantot to rīcībā esošās ietekmēšanas spējas, lai ES varētu kļūt par to demokrātisko valstu grupas līderi, kurās cilvēktiesības nepārprotami tiek ievērotas; uzskata, ka vadošo lomu vislabāk var panākt, uzlabojot partnerību ar valstīm no citām reģionālajām grupām, kā to apliecina vairākas tādas ES iniciatīvas ANO sistēmā kā Ģenerālās asamblejas rezolūcijas par nāvessoda moratoriju un tiesībām uz ūdeni;
51. aicina ES un tās dalībvalstis efektīvāk sadarboties ar citām *UNHRC* demokrātiskajām dalībvalstīm, tostarp ar valstīm Āfrikas un Āzijas reģiona valstu grupā un it īpaši ar demokrātiskām valstīm, kuras ievēro starptautiskos tiesību aktus; uzskata, ka pašreizējā Nigērijas prezidentūra Cilvēktiesību padomē šajā ziņā paver Eiropas Savienībai plašas iespējas;
52. aicina ES regulāri rīkot sanāksmes ar valstīm par specifiskiem jautājumiem, kas būtu labs veids kā veidot koalīciju un nodrošināt ES nostājai iespējami lielāku atbalstu; uzsver nepieciešamību uzticēt ES dalībvalstīm Ženēvas misijas un ieguldīt diplomātiskajos resursos, nosūtot speciālistus cilvēktiesību jautājumos un augsta ranga diplomātus, kas sniegtu atbalstu *UNHRC* darbā;
53. prasa ciešāku koordināciju un sadarbību starp attiecīgajām ES Padomes darba grupām Briselē, kā arī attiecīgajiem ES birojiem un dalībvalstu pastāvīgajām pārstāvniecībām Ņujorkā un Ženēvā; šajā sakarā atzinīgi vērtē ikdienas lēmumu pieņemšanas efektīvu decentralizāciju, proti, lēmumus pieņemot ne tikai Briselē, bet arī Ženēvā un abām galvaspilsētām turpinot veikt svarīgo koordinācijas pienākumu;
54. atkārtoti aicina ES efektīvāk izmantot tās sniegto palīdzību un politisko atbalstu trešām valstīm, kā arī citus instrumentus, piemēram, dialogus un apspriedes par cilvēktiesībām, nolūkā garantēt plašāku vienošanos par savām iniciatīvām vai tām iniciatīvām, kuras tā līdzatbalsta un kuras būtu jāvirza uz starptautisko tiesību aktu un vispāratzītu cilvēktiesību standartu ievērošanu un demokrātisko reformu veicināšanu; vienlaikus aicina ES dalībvalstis un Eiropas Komisiju ņemt vērā *UNHRC* darba rezultātus attiecībā uz konkrētu valsti, tostarp VRP ieteikumus un secinājumus, nosakot ES palīdzības programmu uzdevumus un prioritātes;
55. pauž nožēlu, ka ES nav spējusi piedāvāt būtiskas *UNHRC* darba prioritātes un vairākos gadījumos ir bijusi spiesta ieņemt "zaudējumus mazinošu" nostāju, un visuzskatāmākais piemērs, kas raksturo šo situāciju, ir Āfrikas valstu grupas 2007. gadā ierosinātais rīcības kodekss attiecībā uz īpašajām procedūrām; aicina ES pieņemt proaktīvāku stratēģiju un divkāršot pūles, lai ietekmētu *UNHRC* darba kārtību un debates;

¹ Rezolūcija A/HRC/7/16.

² Rezolūcija A/HRC/6/35

56. uzskata, ka, tā kā ES dalībvalstīs stāvoklis cilvēktiesību jomā ir daudz labāks nekā vairākās citās *UNHRC* dalībvalstīs, ES rīcība būtu efektīvāka, ja to nevarēs vainot par dubultstandartu piemērošanu un par politikas selektivitāti cilvēktiesību un demokrātijas jomā; tādēļ aicina ES pildīt saistības par cilvēktiesību aizsardzības veicināšanu visos pasaules reģionos un saistībā ar visiem izskatāmajiem jautājumiem; šajā sakarā aicina ES aktīvi iesaistīties Durbanas konferences pārskatīšanā, kas notiks 2009. gadā, it īpaši ņemot vērā nepieciešamību īstenot iepriekšminēto ANO Ģenerālās asamblejas 2007. gada 18. decembrī pieņemto rezolūciju A/RES/62/149, kurā pausta prasība visā pasaulē noteikt nāvessoda moratoriju;

57. mudina Parlamenta delegācijas regulāri piedalīties *UNHRC* sesijās Ženēvā; atzinīgi vērtē Parlamenta Cilvēktiesību apakškomitejas iniciatīvu uzaicināt piedalīties savās sanāksmēs īpašo procedūru mandātu turētājus un *UNHRC* prezidentvalsti un prasa turpināt šo praksi;

58. atkārtoti apstiprina nepieciešamību pēc skaidras koncepcijas, politikas darba kārtības un ilgtermiņa stratēģijas attiecībā uz *UNHRC* darbību un ES dalībvalstu darbību šajā struktūrā, it īpaši attiecībā uz *UNHRC* darba pārskatu, kas jāveic 2011. gadā; uzskata, ka šajā stratēģijā būtu jāietver skaidri kritēriji; šajā sakarā aicina ES:

- no jauna apstiprināt un stingri aizstāvēt cilvēktiesību universāluma, nedalāmības un savstarpējās atkarības principus,
- nodrošināt, ka *UNHRC* spējas risināt situācijas valstīs, tostarp izmantojot valstu pilnvarojumus, tiek saglabātas un stiprinātas,
- nodrošināt īpašo procedūru mehānismu vispārējo neatkarību un efektivitāti un censties izpildīt saistības par sadarbību ar *UNHRC* dalībvalstīm paredzētajām īpašajām procedūrām,
- darīt visu iespējamo, lai stiprinātu neatkarīgu uzraudzības mehānismu un secinājumu nozīmi VRP procesā,
- no jauna apstiprināt īpašo nozīmi, kāda ir *UNHRC* kā galvenajam un likumīgajam starptautiskajam cilvēktiesību forumam, un *UNHRC* papildināmību attiecībā uz citām ANO iestādēm,
- nodrošināt *OHCHR* neatkarību,
- pastiprināt ārējās koalīcijas veidošanas stratēģiju, galvenokārt, izmantojot starpreģionālas iniciatīvas,
- vēl vairāk stiprināt iekšējo/ārējo uzticību cilvēktiesību aizsardzībai, galvenokārt, ratificējot Līgumu;

o

o o

59. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, ES un *UNHRC* dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO Ģenerālās asamblejas priekšsēdētājam, ANO ģenerālsēdētājam un ANO Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos birojam.